

LEESWIJZER DEEL 1

15 mei 2004

(115^e Algemene Vergadering)

vastgesteld door het hoofdbestuur op 19 april 2004

Voorjaarscongres

10.00 uur **Officiële start door partijvoorzitter Jan van Zanen**

10.15-

12.00 uur **ALGEMENE VERGADERING VAN AFGEVAARDIGDEN (AVA)**

"Huishoudelijke vergadering"

1. Rekening en verantwoording van het hoofdbestuur over 2003, alsmede het gevoerde beleid (jaarverslag)
2. Verslag van de financiële commissie van drie leden over het verslagjaar 2003
3. Benoeming financiële commissie van drie leden voor het verslagjaar 2004
4. Vaststellen van de hoogte van de contributie voor 2005
5. Voorstellen 'Idee voor structuur', inclusief aangehouden amendementen
6. Benoeming lid scoutingscommissie
7. Initiatiefvoorstel afdeling Den Haag
8. Rondvraag
9. Benoeming en afscheid van een aantal leden van het hoofdbestuur

10.15 –

11.45 uur **Parallel aan plenair programma; Parallelsessies deel I**

- Door o.a. partijcommissies

12.00 uur **1E STEMVENSTER HUISHOUDELIJKE VERGADERING (AVA)**

12.15 uur **Speech van Jozias van Aartsen**

12.45 uur **Lunch**

13.45-

15.15 uur **ALGEMENE LEDENVERGADERING (ALV)**

"Politieke vergadering"

- Verantwoording door fracties van Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement over gevoerde beleid
- Aan de orde zijnde politieke kwesties

13.45 –

15.00 uur **Parallel aan plenair programma; Parallelsessies deel II**

- Door o.a. partijcommissies

15.15 uur **2E STEMVENSTER POLITIEKE VERGADERING (ALV)**

15.30 uur **Speech Gerrit Zalm**

16.00 uur **Campagne Europese Verkiezingen**

16.25 uur **Slotwoord Jan van Zanen**

16.30 uur **Einde**

16.30 uur **Het borreluur met muziek**

17.30 uur **Buffet**

19.30 uur **Einde**

Programma onder voorbehoud van wijzigingen

De openbare algemene vergadering van de VVD wordt gehouden op zaterdag 15 mei 2004 in

Beurs-WTC gebouw
Beursplein 37
Postbus 30099
3001 DB ROTTERDAM

Telefoon 010 405 44 96
Fax 010 405 50 16

<http://www.wtcrotterdam.nl/>

Deze leeswijzer wordt verzonden aan:

Per email of post:

- de secretarissen en voorzitters van afdelingen, ondercentrales en kamercentrales,
- de voorzitters van de kamercentrales,
- de leden van het hoofdbestuur,
- de secretariaten van het EP, EK en TK

Verder is deze leeswijzer:

- te downloaden via www.vvd.nl
- verzonden via ThorbeckeWeb@vvd.nl
- opvraagbaar bij het algemeen secretariaat (070-3613061).

HANDLEIDING

VOOR GEBRUIK BIJ DE LEESWIJZER

VOOR DE 115^e ALGEMENE VERGADERING OP 15 MEI 2004

VOORSTELLEN, MOTIES EN AMENDEMENTEN	LEESWIJZER DEEL 2
NOTITIE KIESSTELSEL (PARALLELSESSIE)	LEESWIJZER DEEL 3
REKENING EN VERANTWOORDING OVER 2003	bijlage A
BEKNOPTTE CV's KANDIDATEN HOOFDBESTUUR	bijlage B
TOELICHTING BIJ DE PARALLELSESSIES	bijlage C
VOORSTEL CONGRESBIJDRAGE	bijlage D
SPELREGELS ALGEMENE VERGADERING ALV	annex 1
PROCEDURE VOORSCHRIFTEN STEMMEN AVA	annex 2
PROCEDURE OPGAVE AFGEVAARDIGDEN AVA	annex 3
FORMULIER OVERDRACHT VAN STEMMEN AVA	annex 4

1. Rekening en verantwoording over 2003 (AVA)

Bijlage: A

Behandeling: zaterdag 10.15 uur

De jaarrekening over 2003 en het verslag van de penningmeester is opgenomen in bijlage A. Het jaarverslag 2003 van het hoofdbestuur wordt tevens bij dit agendapunt betrokken. Het jaarverslag is tezamen met deze leeswijzer ter kennisneming aan de afdelingen en centrales toegezonden. Het jaarverslag is ook via de website te downloaden of bij het secretariaat op te vragen (zolang de voorraad strekt tegen vergoeding van verzendkosten).

2. Verslag financiële commissie 2003 (AVA)

Bijlage: geen

Behandeling: zaterdag 10.15 uur ev.

De commissie bestaat uit de volgende leden, die mondeling verslag doen ter vergadering:

Mevrouw mr. I.R. Adema te Deventer

De heer ir. M. Geudeke te Uithoorn

De heer A.L. Zijlstra te Arnhem

3. Benoeming financiële commissie 2004 (AVA)

Bijlage: geen

Behandeling: zaterdag 10.15 uur ev.

Voorgesteld worden – in alfabetische volgorde – de volgende leden:

De heer ir. M. Geudeke te Uithoorn (herbenoeming)

De heer A.L. Zijlstra te Arnhem (herbenoeming)

Mevrouw M. Fisser te Amsterdam (benoeming) *

Als plaatsvervangende leden worden voorgesteld – in alfabetische volgorde –:
De heer R. Reijn te Den Haag (herbenoeming)
Mevrouw A.J. Rol van Calverenbrouck te Wijk bij Duurstede (herbenoeming)

* Het hoofdbestuur had voor deze plaats mevrouw mr. I.R. Adema te Deventer kandidaat gesteld en mevrouw Fisser als plaatsvervangend lid kandidaat gesteld. Aangezien mevrouw Adema door het hoofdbestuur thans kandidaat is gesteld voor een plaats in het hoofdbestuur, is het lidmaatschap van de financiële commissie reglementair uitgesloten. Voorgesteld wordt om mevr. Fisser als lid te benoemen en te volstaan met twee plaatsvervangende leden.

Er zijn geen overige kandidaten gesteld door de afdelingen, dientengevolge worden de kandidaten door de voorzitter benoemd verklaard (art. 26.3a hr.)

4. Vaststellen hoogte contributie 2005 (AVA)

Bijlage: leeswijzer deel 2

Behandeling: Zaterdag 10.15 uur ev.

Naar aanleiding van de spelregels voor de algemene vergadering zijn 4 ordevoorstellen ingediend door de afdeling Utrecht, de afdeling Almere, de KC Zuid-Holland Noord en de afdeling Rotterdam (**voorstel 1 t/m 4**), die gezien het verband met de hoogte van de contributie het beste bij de behandeling van dit agendapunt kunnen worden betrokken.

Extra contributieverhoging?

Het voorstel van het hoofdbestuur is om de contributie in 2005 volgens eerder besluit van de algemene vergadering alleen met de inflatie te laten stijgen. Binnen deze ruimte is het gelukt om het grootste deel van de partijvernieuwing (bijvoorbeeld: de ledenraadpleging) op te vangen. Alleen het persoonlijke stemrecht in de algemene vergadering wordt deels (bijvoorbeeld meer stemkastjes) gedekt uit een congresbijdrage, ook omdat het aantal deelnemers sterk kan wisselen. Het is mogelijk dat de algemene vergadering de voorkeur geeft aan een beperkte extra verhoging van de contributie boven het invoeren van een congresbijdrage. In dat geval worden de verleende machtigingen voor het innen van de congresbijdrage niet gebruikt en contante congresbijdragen op verzoek terugbetaald.

Zie tevens het “voorstel congresbijdrage” van het hoofdbestuur (bijlage D).

5. Idee voor structuur (AVA)

Bijlage: leeswijzer deel 2

Behandeling: Zaterdag 10.15 uur ev.

De notitie “Idee voor structuur” is besproken in de 114^e algemene vergadering op 28 en 29 november 2003. Thans zijn een aantal onderdelen daarvan uitgewerkt en worden ter discussie en besluitvorming aangeboden aan de vergadering. Het betreft bijlagen over respectievelijk “Het scherper in beeld brengen van de (formele) verantwoordelijkheden, De partijraad en Kwaliteitsimpuls afdelingen (regionale samenwerking)”

Hierop zijn de **voorstellen 5 tot en met 15** ingediend, door de afdelingen Den Haag, Ede, Rotterdam en de KC Zuid-Holland Noord.

Een aantal amendementen over de partijvernieuwing zijn in de besluitvorming tijdens de 112^e algemene vergadering op 21 juni aangehouden en dienen thans in de besluitvorming bij dit agendapunt te worden betrokken. Het hoofdbestuur heeft de desbetreffende adviezen voorzien van een nieuw advies. De amendementen waren niet opnieuw amendeerbaar.

6. Benoeming lid scoutingscommissie (AVA)

Bijlage: geen
Behandeling: Zaterdag 10.15 uur ev.

In overeenstemming met de toezegging aan de 114^e algemene vergadering heeft het hoofdbestuur voorgesteld Mevrouw mr. A.M. van Blerck-Woerdman te Tilburg als 10^e lid aan de permanente scoutingscommissie toe te voegen.

Er zijn geen overige kandidaten gesteld door de afdelingen, dientengevolge wordt de kandidaat door de voorzitter benoemd verklaard (art. 26.3a hr.)

7. Initiatiefvoorstel afdeling Den Haag (AVA)

Bijlage: leeswijzer deel 2
Behandeling: Zaterdag 10.15 uur ev.

Op het voorstel van de afdeling Den Haag (**voorstel 16**) is één amendement van de afdeling Ede ontvangen (**voorstel 17**).

8. Rondvraag

Bijlage: geen
Behandeling: Zaterdag 10.15 uur ev.

Leden kunnen vragen stellen.

9. Benoeming leden van het hoofdbestuur (AVA)

Bijlage: B. (bevat 6 beknopte cv's)
Behandeling: Zaterdag 10.15 uur ev.

De volgende personen zijn kandidaat gesteld:

Benoeming van een vice-voorzitter (vacature a)

Door het hoofdbestuur:

Mevrouw I. R. (Ina) Adema te Deventer (Overijssel).

Door de afdeling Hoorn:

De heer G.D. (Gert) Scholtes te Hoorn (Noord-Holland).

Benoeming van een secretaris voor de organisatie (vacature b, c en d)

Door het hoofdbestuur:

Mevrouw M.E. (Marijke) Tsoutsanis te Breda (Noord-Brabant). Marijke is zittend lid van het hoofdbestuur.

De heer N. E. (Niels) Joosten te Oranjewoud (Friesland).

Mevrouw H.A. (Tila) zur Lage te Hummelo (Gelderland).

Door de afdeling Hoogeveen:

Mevrouw A. (Anneke) De Widt-Nieuwenhuizen te Hoogeveen (Drenthe).

10. Stemvenster (AVA)

Bijlage: geen
Behandeling: Zaterdag circa 12.00 uur (AVA)

Tijdens dit stemvenster wordt de in stemming te brengen onderdelen van de agenda ter besluitvorming voorgelegd. Er zal elektronisch worden gestemd door de afgevaardigden met de witte stempas. De stempas kan een waarde hebben tussen één of vijftien stemmen afhankelijk van het aantal leden van de afdeling (zie procedure voorschriften annex 2).

Gestemd wordt vóór of tégen een voorstel.

Bij punt 9. (benoeming hoofdbestuursleden) verloopt de stemming als volgt:

Stemronde 1: gekozen wordt uit twee kandidaten voor één plaats van vice-voorzitter (één keer een nummer indrukken). De kandidaat met de meeste stemmen wordt benoemd verklaard.

Stemronde 2: gekozen wordt uit vier kandidaten voor drie plaatsen van secretaris voor de organisatie. Er mogen direct drie voorkeuren worden aangegeven (drie keer een nummer indrukken). Alle kandidaten die een meerderheid hebben (indien van toepassing) worden direct benoemd verklaard. Tussen de overgebleven kandidaten (indien van toepassing) wordt opnieuw (in één keer) gestemd. De overgebleven plaatsen worden dan in volgorde van de hoogste aantallen stemmen ingevuld.

11. Verantwoording fracties (ALV)

Bijlage: leeswijzer deel 2
Behandeling: Zaterdag 13.45 uur

De afdeling Amsterdam heeft een motie ingediend (**voorstel 18**)

Bespreking van het politieke beleid van de verschillende VVD-fracties waarna over de eventuele uitkomsten van de discussies in de parallelsessies en actuele politieke kwesties kan worden gesproken én worden gestemd.

N.B. om beschikbare tijd zo goed mogelijk te verdelen over iedereen die het woord wil voeren, dient u zich uiterlijk in de lunchpauze (tot 13.45 uur) als spreker op te geven. Zie hiervoor de aanwijzingen in het programmaboekje en op de locatie.

12. Stemvenster (ALV)

Bijlage: geen
Behandeling: Zaterdag circa 15.15 uur (ALV)

Tijdens dit stemvenster kunnen voorstellen in stemming worden gebracht. Er zal elektronisch worden gestemd door alle aanwezige leden met de blauwe stempassen. Elke stempas heeft de stemwaarde één.

Gestemd wordt vóór of tégen een voorstel.

BIJLAGE A: REKENING EN VERANTWOORDING 2003

Toelichting

Inleiding

Hierbij wordt de rekening en verantwoording van het in 2003 gevoerde financiële beleid ter goedkeuring aangeboden. De cijfers vallen onder de verantwoordelijkheid van de penningmeester. De jaarrekening is gecontroleerd door KPMG Accountants NV, waarbij een goedkeurende verklaring is afgegeven. De jaarrekening is op 30 maart 2004 besproken met de penningmeesters van de kamercentrales en op 31 maart 2004 voorgelegd aan de kascommissie. Het onderstaande cijferoverzicht is een verkorte versie die gebaseerd is op deze jaarrekening.

Verder zijn door KPMG Accountants NV goedkeurende verklaringen afgegeven voor:

- De Haya van Somerenstichting (Het Programma Maatschappelijke Transformatie Midden en Oost Europa, MATRA). Achter de presentatie van de cijfers van de VVD treft u de cijfers van de Haya van Somerenstichting aan.
- Radio en Televisie, subsidie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de overgangsregeling zendtijd Politieke Partijen. Looptijd van de overgangsregeling is: van 1 januari 2001 tot en met 31 december 2003. De subsidiestroom en uitgaven hiervan lopen over de exploitatierekening van de VVD. De zendtijd in minuten blijft op 1 januari 2004 voorlopig bestaan, de subsidie voor het maken van de radio- en televisiespots is op 31 december 2003 beëindigd.
- Ondersteunen van het democratiseringsproces in jonge democratieën in Afrika, subsidie IMD.

Hoofdpunten

In 2003 zijn voor twee verkiezingen campagnes gevoerd. Met de uitgaven van de campagne voor de Provinciale Staten verkiezingen was vooraf rekening gehouden. In de afgelopen vier jaar is hiervoor namelijk ieder jaar een bedrag bijeen gespaard in het verkiezingsfonds. De verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 22 januari 2003 kwam echter onverwacht en volgde kort op de Tweede Kamerverkiezingen van mei 2002. Bovenop het jaarlijkse bedrag van € 200.000,- besloot het hoofdbestuur vanuit de lopende begroting tussentijds € 140.000,- extra toe te voegen aan het verkiezingsfonds. In totaal is in 2003 voor beide campagnes € 844.000,- uitgegeven. Het verkiezingsfonds bedraagt per jaareinde € 650.000,-.

De behaalde verkiezingsuitslag is van grote invloed op de inkomstenstroom uit de Wet subsidiëring politieke partijen. 2003 is door de kort op elkaar volgende verkiezingen een bijzonder subsidiejaar geworden. Zo was de subsidie in het kalenderjaar voor vijf maanden gebaseerd op 24 Tweede Kamer zetels en zeven maanden op een subsidie van 28 Tweede Kamer zetels. Daarnaast vond een nabetaling plaats in verband met indexering deels op basis van 38 zetels van vóór mei 2002 en deels op basis van 24 Tweede Kamer zetels van ná mei 2002, waardoor de totale subsidie in 2003 op € 1.198.000,- is uitgekomen.

In 2003 vonden maar liefst vijf algemene vergaderingen plaats met een totaal van zeven congresdagen, achtereenvolgens in Arnhem, Noordwijkerhout, wederom Arnhem, Ermelo en Veldhoven. Gebruikelijk was één vergadering van twee congresdagen. Voor het eerst was ook sprake van een structureel tweedaags najaarscongres. In totaal is aan landelijke vergaderingen € 204.000,- besteed.

In 2003 zijn voor de eerste keer ledenraadplegingen gehouden. Leden konden rechtstreeks hun voorkeur uitbrengen op de lijsttrekker en de kandidaten voor het Europees Parlement en voor de partijvoorzitter. Hierin voorzag de begroting aan het begin van 2003 niet, de extra kosten uit drie ledenraadplegingen bedroegen € 120.000,-.

Het hoofdbestuur besloot ter vergroting van het eigen vermogen € 100.000,- aan het verenigingsvermogen toe te voegen, dat daarmee ultimo 2003 circa 30% van het balanstotaal bedraagt.

In 2003 is een aanvang gemaakt met het realiseren van het VVD(intra)net. Dit bestaat uit een aantal modules waaronder het beheer van ledengegevens, talentmanagement en een discussieplatform. De totale verwachte investeringssom bedraagt € 258.000,-. Daarnaast vonden in 2003 vervangingsinvesteringen plaats voor automatiseringsapparatuur voor € 62.000,-.

Het aantal formatieplaatsen is met twee teruggebracht tot 21,5 fte. Het aantal uit dienst tredingen kwam uit op negen op een totaal van vierentwintig werknemers.

Gedetailleerde toelichting op de baten

1. Het contributieaandeel van het hoofdbestuur is € 55.000,- hoger uitgekomen in vergelijking met 2002. Het aantal contributie inningen is in 2003 echter gedaald met het aantal van 1.390. Dat toch sprake is van hogere contributie inkomsten komt doordat de contributie jaarlijks wordt verhoogd met het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie en door een hoger gemiddeld contributiebedrag (de samenstelling van de verschillende tarieven) hetgeen afhankelijk is van de mix van gewone leden, oudere leden en gezinsleden. Daarentegen is de gemiddelde leeftijd in 2003 nagenoeg onveranderd op zevenenvijftig jaar gebleven.
2. Onder de overige inkomsten van het hoofdbestuur zijn onder meer de giften, die afkomstig zijn van VVD-leden (€ 80.000,-) ten behoeve van de Tweede Kamerverkiezingen van 22 januari 2003 verantwoord. Deze giften waren niet begroot. Daarnaast is van de Tweede Kamerfractie € 50.000,- ontvangen ten behoeve van de uitvoering van de sprekerscoördinatie. Deze is een jaar later dan gepland verschoven van het secretariaat van de partij naar het secretariaat van de Tweede Kamer, waardoor deze inkomsten in 2003 niet waren begroot en derhalve mede een oorzaak is van de hogere inkomsten dan bij de begroting waren voorzien. Verder zijn de inkomsten uit rente, het liquidatiesaldo van de Stichting Organisatie Vrouwen in de VVD en diverse baten in totaal € 96.000,- hoger dan begroot.
3. De verkopen informatiematerialen aan afdelingen zijn € 121.000,- lager ten opzichte van 2002. Ten opzichte van de begroting is € 5.000,- meer inkomsten behaald. Het verschil ten opzichte van vorig jaar is veroorzaakt door het belangrijke verkiezingsjaar dat 2002 is geweest.
4. Het was een bijzonder subsidiejaar. Door de twee elkaar kort opvolgende Tweede Kamerverkiezingen, was in het kalenderjaar sprake van vijf maanden subsidie gebaseerd op 24 Tweede Kamer zetels en zeven maanden op basis van een subsidie van 28 Tweede Kamer zetels. Tevens vond een nabetaling plaats in verband met indexering deels op basis van 38 zetels van vóór mei 2002 en deels op basis van 24 Tweede Kamer zetels van ná mei 2002, waardoor de totale subsidie in 2003 op € 1.198.000,- is uitgekomen.
5. Het jaar 2003 is het laatste jaar waarin het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap subsidie heeft verstrekt voor radio- en televisiespotjes. De zendtijdminuten voor politieke partijen blijft in 2004 wel bestaan. Het verschil tussen de ontvangen subsidie in 2002 van € 60.000,- en de ontvangen subsidie in 2003 van € 47.000,- is veroorzaakt door een lager aantal toebedeelde uitzendingen door het commissariaat van de media als gevolg van een lager zetelaantal (min 10 zetels) in de Tweede Kamer der Staten-Generaal.
6. Voor het ondersteunen van het democratiseringsproces in jonge democratieën in Afrika heeft de VVD, samen met een aantal andere politieke partijen, in 2001 een contract gesloten met de Stichting Netherlands Institute for Multiparty Democracy ("IMD"). Met de subsidie wordt één medewerker van het secretariaat volledig ter beschikking van de

Stichting IMD gesteld. De eerste vijf maanden van 2003 heeft de VVD geen medewerker aan het IMD ter beschikking gesteld, waardoor de subsidie lager is vastgesteld.

7. Cursusbijdragen worden betaald door deelnemers aan onder meer de kadercursussen, die onder de vlag van de Haya van Somerenstichting worden uitgevoerd. De bijdragen bewegen zich rond het bedrag van vorig jaar.
8. Halverwege 2002 is met de VVD-Bestuurdersvereniging contractueel afgesproken dat de VVD de volledige personele ondersteuning en alle daarmee samenhangende uitgaven levert aan de Bestuurdersvereniging voor een vast geïndexeerd bedrag per jaar. In 2003 was dit bedrag € 99.000,-. De overige € 11.000,- betreft doorberekende nagekomen kosten van de periode voordat het contract is afgesloten. Het doorberekenen van kosten vanuit de VVD aan het Liberaal Vrouwen Netwerk vindt niet langer plaats, omdat de werkzaamheden en daarmee de kosten sedert oktober 2002 integraal onderdeel uitmaken van de werkzaamheden van het secretariaat, zie ook de toelichting bij punt 28.
9. Gelijk aan vorige jaren levert de VVD diensten aan de "Mr H.R. Nordstichting". De stichting is deels gevestigd in hetzelfde pand als de VVD en begeleidt en coördineert de Europese voorlichtingscampagnes in Nederland door de VVD leden van de ELDR fractie in het Europees Parlement.
10. De doorberekende kosten aan de Haya van Somerenstichting betreft de directe personele kosten plus de indirecte kosten, zoals de huisvestingskosten van het Programma Maatschappelijke Transformatie Midden- en Oost Europa, MATRA. Jaarlijks worden in dit programma circa 30 trainingsprojecten uitgevoerd ten behoeve van en in samenwerking met liberale politieke partijen in Midden- en Oost Europa. Het aantal formatieplaatsen van de medewerkers van het secretariaat die de projecten in 2003 hebben begeleid is teruggelopen van 2,4 fte naar 1,8 fte. Deze vermindering geldt proportioneel voor de indirecte (doorberekende) kosten. Hierdoor is sprake van een daling van € 193.000,- in 2002 naar € 149.000,- in 2003.
11. Het behaalde beleggingsresultaat in 2003 is € 45.000,- positief tegenover € 47.000,- negatief in 2002. Halverwege het jaar 2000 is een bestemmingsreserve gevormd uit de verkoopopbrengst van het pand Koninginnegracht 57. Deze reserve wordt door een professionele vermogensbeheerder belegd in liquiditeiten, obligaties en aandelen met als doel om vanuit de inkomsten uit beleggingen een deel (circa 20%) van de kosten van de huurpenningen van het huidige pand te betalen. Inmiddels is het risicoprofiel van de beleggingen defensiever geworden en wordt circa 80% in obligaties en liquiditeiten belegd en circa 20% in aandelen.

Gedetailleerde toelichting op de lasten

12. De kosten voor het hoofdbestuur bestaan uit kosten voor bijeenkomsten van het hoofdbestuur, het kamercentrale-hoofdbestuuroverleg en bijeenkomsten van landelijke commissies. De kostenstijging van € 22.000,- ten opzichte van 2002 is deels te verklaren doordat er meer vergaderingen zijn gehouden en deels door de kosten voor rechtshulp om in verzet te treden tegen het klaagschrift van kantoor Spong en Hammerstein tegen de vorige partijvoorzitter, de heer H.B. Eenhoorn.
13. In 2003 vonden maar liefst vijf algemene vergaderingen plaats met een totaal van zeven congresdagen. Gebruikelijk was één vergadering van twee congresdagen. Voor het eerst was ook sprake van een structureel tweedaags najaarscongres. Het totale bedrag van € 204.000,- voor landelijke vergaderingen viel € 76.000,- hoger uit dan oorspronkelijk was voorzien.
14. De interne subsidies zijn € 26.000,- lager ten opzichte van vorig jaar en bestaan uit rechtstreekse uitgaven gedaan vanuit de VVD ten behoeve van het Liberaal Vrouwen Netwerk en de Haya van Somerenstichting.

15. De personeelskosten zijn € 96.000,- onder het begrote bedrag gebleven en € 260.000,- lager dan in 2002. Dit is het gevolg van een structurele vermindering van het aantal formatieplaatsen naar 21,5 fte ten opzichte van 23,5 fte ultimo 2002. Daarnaast is door diverse personeelwisselingen goedkoper personeel aangetrokken. Ten slotte is in de cijfers over 2002 een eenmalige last van € 84.000,- inbegrepen, die in 2003 niet heeft plaatsgevonden.
16. De huisvestingskosten zijn € 6.000,- ten opzichte van 2002 gestegen, vanwege huurverhogingen bij zowel het pand in Den Haag als het verzendcentrum in Katwijk. Met deze verhoging van de huurprijs is ten tijde van het opstellen van de begroting rekening gehouden.
17. De bureaunkosten zijn € 26.000,- hoger ten opzichte van 2002 en € 76.000,- hoger dan is begroot. De overschrijding van het begrote bedrag wordt hoofdzakelijk verklaard door enerzijds een wijziging van de afschrijvingstermijn van (bepaalde) automatiseringsapparatuur en anderzijds door extra aanschaf van standaardsoftware en hardware.
18. Aan reis-en verblijfkosten is € 2.000,- meer uitgegeven dan in het jaar 2002 en € 3.000,- meer dan was begroot. Dit komt door een hoger aantal afgelegde kilometers door medewerkers van het secretariaat, dan bij de begroting was geraamd.
19. De communicatiekosten zijn ten opzichte van 2002 en ten opzichte van de begroting gedaald met € 4.000,-. Oorzaak is een ander verbruik aan telefoon, porti en kopieermachines, dan bij de begroting was geraamd.
20. De kosten voor de ledenadministratie zijn met € 45.000,- gestegen ten opzichte van 2002. De begroting is met € 18.000,- overschreden. De hogere kosten zijn het gevolg van de bouw van VVD(intra)net, waartoe besloten is naar aanleiding van vernieuwingsvoorstel nummer 16 op de algemene vergadering van mei en juni 2003. Overigens staat tegenover deze overschrijding van de begroting een ontvangen doelbijdrage, die is verantwoord onder de overige inkomsten van het hoofdbestuur. De doelbijdrage ter waarde van € 20.000,- is afkomstig van de Stichting voor Oeconomische Politiek en bestemd voor VVD(intra)net. De voordelen van het VVD(intra)net voor met name de afdelingen betreffen onder meer een betere ontsluiting van de ledenadministratie en zullen eind 2004 zichtbaar worden.
21. In 2003 is in samenwerking met de JOVD een jongerendag georganiseerd, die ook deels door de JOVD is betaald. De VVD heeft hieraan € 1.000,- bijgedragen. Dit bedrag is beperkt, omdat ook de JOVD de laatste jaren hogere inkomsten uit subsidies heeft ontvangen.
22. De kosten voor ledenwerving en ledenbehoud zijn € 18.000,- lager ten opzichte van 2002. De onderschrijding op de begroting is € 7.000,-. Deze onderschrijding is het gevolg van het besluit door het hoofdbestuur om in het najaar van 2003 geen telefonische herinnering onder laatbetalende leden te laten uitvoeren. Wel heeft het hoofdbestuur besloten tot twee extra schriftelijke herinneringen. In totaal zijn bij vier herinneringsrondes circa 27.000 herinneringen verzonden. Het aantal leden waarvan het lidmaatschap door het hoofdbestuur is beëindigd wegens het niet betalen van de contributie is in 2003 met 913 leden afgenomen van 2.444 wanbetalers in 2002 naar 1.531 wanbetalers in 2003. Helaas is het ledenaantal in 2003 netto gedaald met 1.899 naar 44.099 leden ultimo 2003.
23. De kosten voor themadagen zijn met € 13.000,- toegenomen ten opzichte van 2002. Ten opzichte van de begroting is er € 6.000,- minder uitgegeven dan vooraf was geraamd. Zowel in 2002 als in 2003 zijn de themadagen in combinatie met (andere) landelijke bijeenkomsten gehouden.
24. De kosten van partijvoorlichting zijn gelijk aan het bedrag dat was begroot. Ten opzichte van de realisatie 2002 zijn in 2003 € 16.000,- minder kosten gemaakt. Dit is veroorzaakt

doordat minder is uitgegeven aan radio-en televisiespotjes, hiermee anticiperend op de lagere subsidie zendtijd politieke partijen.

25. In 2003 zijn drie ledenraadplegingen gehouden, namelijk voor (1) de lijsttrekker van het Europees Parlement, (2) de overige kandidaten voor het Europees Parlement en (3) de voorzitter van de partij. De technische ontwikkelingskosten bedroegen € 67.000,-, de ontwikkelings- en verspreidingskosten van de oproepingskaart en de overige informatie per post bedroegen € 41.000,- en de kosten aan inleenkrachten voor de telefonische antwoordservice bedroegen € 12.000,-.
26. De kostprijs van de informatiematerialen is ten opzichte van 2002 gedaald met € 116.000,- hetgeen het gevolg is van het belangrijke verkiezingsjaar 2002.
27. De toevoeging aan het verkiezingsfonds is € 223.000,- hoger uitgekomen dan vooraf was begroot. Oorzaak hiervan is dat de leden circa € 80.000,- hebben geschonken naar aanleiding van een giften oproep door het hoofdbestuur onder de leden in december 2002. Daarnaast heeft het hoofdbestuur tussentijds € 143.000,- extra vrijgemaakt ten gunste van het verkiezingsfonds. Aan de Tweede Kamerverkiezingen op 22 januari 2003 is in 2003 € 611.000,- uitgegeven, eind 2002 was in de aanloop naar deze verkiezingen reeds € 122.000 uitgegeven. Aan de Provinciale Statenverkiezingen van 11 maart 2003 is € 233.000,- uitgegeven. Het verkiezingsfonds bedraagt per ultimo 2003 € 650.000,-. Hiervan is € 250.000,- bestemd voor de Europese verkiezingen van 10 juni 2004. Het restant van € 400.000,- blijft voorlopig in kas.
28. In 2003 is € 115.000,- toegevoegd aan het eigen vermogen, € 15.000,- meer dan in 2002. Deze € 15.000,- is het liquidatiesaldo van de voormalige Stichting Organisatie Vrouwen in de VVD. Deze stichting is op 31 oktober 2002 opgeheven. Geïntegreerd in de partij en onder verantwoordelijkheid van het hoofdbestuur is het Liberaal Vrouwen Netwerk per dezelfde datum opgericht met als doel het creëren, bewaken en stimuleren van gelijke kansen voor mannen en vrouwen binnen de partij.
29. De kosten die gemoeid zijn met partijcommissies zijn € 9.000,- hoger ten opzichte van 2002. Ten opzichte van de begroting is € 1.000,- meer uitgegeven. Omdat bij de start van het nieuwe parlementaire jaar in 2002 de leden van de partijcommissies een aantal maanden demissionair zijn geweest, zijn daardoor minder kosten voor vergaderingen gemaakt, waardoor de kosten in 2003 niet te vergelijken zijn met die van 2002.
30. Aan nieuwe media is ten opzichte van 2002 € 31.000,- minder uitgegeven. De onderschrijding ten opzichte van de begroting kwam uit op € 34.000,-. Een speerpunt voor de VVD in 2003 was de ledenraadpleging via intranet. Daarnaast is prioriteit gegeven aan de overige modules van VVD(intra)net. Daartoe is geld onttrokken aan nieuwe media. Dit was mede mogelijk omdat de VVD site inmiddels twee jaar stabiel functioneert. Tevens is veel technische kennis aanwezig bij onze collega's van het secretariaat van de Tweede Kamerfractie en op deze kennis en ervaring is in voorkomende gevallen genoegzaam een beroep gedaan.
31. Aan ouderbeleid is in 2003 evenveel uitgegeven als was begroot. Dat de kosten voor 2003 ten opzichte van 2002 zijn verdubbeld van € 2.000,- naar € 4.000,- is veroorzaakt doordat in 2002 de kosten voor de ouderenbeurs in Utrecht konden worden gedeeld met een andere organisatie.
32. De kosten voor het magazine Politiek! zijn € 10.000,- lager ten opzichte van 2002. Ten opzichte van de begroting is er een onderschrijding van € 1.000,-. De kosten per (hoofd)lid bedragen circa € 6,- voor vier uitgaven per jaar.
33. De kosten voor opleiding en training zijn gelijk aan vorig jaar, maar € 19.000,- lager dan was begroot. In 2003 zijn net als vorig jaar veel goede cursussen en trainingen gegeven tegen relatief lage kosten.

34. De kosten voor internationale samenwerking zijn uitgekomen op het begrote bedrag, maar € 24.000,- hoger ten opzichte van 2002. Het verschil wordt veroorzaakt doordat de VVD in samenwerking met D'66 het jaarlijkse congres van de European Liberal, Democrat and Reform Party (ELDR) in Amsterdam heeft georganiseerd.

Saldo exploitatierekening en het verenigingsvermogen

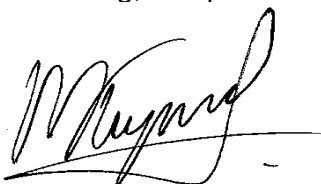
Het overschot op de exploitatierekening bedroeg in 2003 € 13.012,-. Daarbovenop bedroeg het beleggingsresultaat € 45.198,- zodat het gehele resultaat op € 58.210,- is uitgekomen. Voorgesteld wordt om dit saldo van exploitatieoverschot en het positieve beleggingsresultaat ad € 58.210,- aan het verenigingsvermogen toe te voegen. Het verenigingsvermogen stijgt daarmee tot € 1.199.444,-.

Slotwoord

In mei 2004 zal de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties waarschijnlijk een wetsvoorstel naar de Tweede Kamer der Staten-Generaal verzenden, dat voorziet in een subsidietoename, voor alle politieke partijen tezamen, van € 10.000.000,- naar € 15.000.000,-. Belangrijke onderdelen van het wetsvoorstel zijn de onderwerpen van transparantie en openbaarmaking van alle giften (dus ook van afdelingen en centrales). Voorts wordt gedacht aan een andere verdeelsleutel voor de berekening van de subsidie. Voorgesteld wordt om de subsidie deels te koppelen aan ledenaantal en voor een ander deel vast te houden aan de huidige systematiek van het aantal zetels in de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Op het moment dat dit stuk wordt geschreven, bestaat er nog geen duidelijkheid over de definitieve verdeelsleutel en daardoor is de hoogte van het bedrag aan extra middelen onbekend. Daarnaast is onzeker of de extra middelen in 2004 of later ter beschikking worden gesteld. Door deze onzekerheden kan het hoofdbestuur de toezegging, die in november 2003 in de algemene vergadering werd gedaan, namelijk om een uitgebreide voorjaarsnota aan de vergadering te presenteren, waarbij rekening wordt gehouden met de besteding van de extra middelen, op dit moment niet nakomen. Wel is duidelijk dat de activiteiten die uit de vernieuwingsdiscussie zijn voortgekomen met als doel het lidmaatschap aantrekkelijker te maken, extra middelen noodzakelijk maken. Voorts zal het openstellen van het persoonlijk stemrecht aan alle leden, hetgeen in 2004 voor de eerste keer van toepassing zal zijn in een algemene vergadering, leiden tot extra organisatorische en financiële inspanningen. Het onzekere aantal deelnemers (met name bij politieke actualiteit) evenals het duale systeem (zowel een afgevaardigden stelsel als een stelsel met persoonlijk stemrecht) leidt tot onzekerheid over de noodzakelijke reserveringen en uitgaven.

Het hoofdbestuur zegt de vergadering toe dat zodra bekend is hoeveel extra middelen beschikbaar komen, deze middelen zullen worden aangewend aan die activiteiten waarvan in het jaarplan 2004 is aangegeven, dat die activiteiten alleen kunnen worden uitgevoerd indien extra middelen beschikbaar zullen komen. Voorop staan de maatregelen om het lidmaatschap aantrekkelijker te maken, zodat de jarenlange daling van het ledenaantal kan worden omgebogen.

Den Haag, 19 april 2004

drs M. Kuperus RC
penningmeester

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

Resultaat over 2003 (x € 1.000)

	Begroting 2004	Begroting 2003	Werkelijk 2003	Werkelijk 2002
Baten	3.230	3.046	3.593	4.350
Lasten	3.230	3.046	3.535	4.348
Resultaat	-	-	58	2

Hierna zijn achtereenvolgens opgenomen:

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

1. Balans
- 2a Exploitatierkening (baten)
- 2b Exploitatierkening (lasten)
- 3a Toelichting op de contributie inkomsten
- 3b Toelichting op de ontvangen en afgedragen giften aan afdelingen

Haya van Somerenstichting, Den Haag

4. Balans
- 5a Exploitatierkening (baten)
- 5b Exploitatierkening (lasten)

1. Balans per 31 december 2003 (x € 1.000)

(voor verdeling exploitatieresultaat)

	31-12- 2003	31-12- 2002
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	163	-
Materiële vaste activa	187	230
Vlottende activa		
Effecten	609	708
Voorraad informatiemateriaal	46	84
Nog te ontvangen subsidie	220	222
Te vorderen en vooruitbetaalde kosten	179	249
Liquide middelen	2.601	3.142
	4.005	4.635
Passiva		
Verenigingsvermogen		
Verenigingsvermogen	1.141	1.187
Resultaat boekjaar	58	2
Fondsen en voorzieningen		
Verkiezingsfonds	650	1.071
Bestemmingsfonds VVD(intra)net	163	-
Kortlopende schulden		
Crediteuren	233	126
Nog af te dragen loonheffing	22	3
Nog af te dragen premie soc.verz.	7	28
Overlopende passiva	1731	2.218
	4.005	4.635

2a. Exploitatierkening over 2003 (x € 1.000)

	Begroting 2004	Begroting 2003	Werkelijk 2003	Werkelijk 2002
Baten				
1 Contributie aandeel Hoofdbestuur	1.590	1.605	1.653	1.598
2 Overige inkomsten	55	24	250	771
3 Verkoop informatiemateriaal	52	52	57	178
4 Subsidie Politieke Partijen	1.170	945	1.198	1.344
5 Subsidie Radio & Televisie	-	45	47	60
6 Subsidie IMD	32	53	32	56
7 Cursusbijdragen	25	25	21	21
Doorbekende kosten:				
8 VVD-Bestuurdersver. Liberaal Vrouwen Netw.	103	98	110	130
	-	-	-	15
9 Mr. H.R. Nordstichting	33	32	31	31
10 Haya van Somerenst. ¹	130	120	149	193
Totaal inkomsten	3.190	2.999	3.548	4.397
11 Beleggingsresultaat	40	47	45	-47
Totaal baten	3.230	3.046	3.593	4.350

2b. Exploitatierkening over 2003 (x € 1.000)

	Begroting 2004	Begroting 2003	Werkelijk 2003	Werkelijk 2002
Lasten				
12 Hoofdbestuur	133	108	109	87
13 Landelijke vergaderingen	240	128	204	121
14 Interne subsidies	24	25	40	66
15 Personeelskosten ¹	1228	1149	1053	1313
16 Huisvestingskosten ¹	233	223	222	216
17 Bureaukosten ¹	206	209	285	259
18 Reis- en verblijfkosten ¹	41	39	42	40
19 Communicatiekosten ¹	196	193	189	193
20 Kosten ledenadministratie ¹	180	173	191	146
21 Kosten jongerenbeleid	3	3	1	-
22 Kosten ledenwerving en ledenbehoud	42	42	35	53
23 Themadagen	13	24	18	5
24 Kosten partijvoorlichting ¹	19	56	56	72
25 Kosten ledenraadplegingen	-	-	120	-
26 Kosten informatiemateriaal	45	45	56	172
27 Dotatie verkiezingsfonds	200	200	423	1123
28 Dotatie eigen vermogen		-	115	100
29 Partijcommissies	23	16	17	8
30 Nieuwe Media	23	40	6	37
31 Ouderenbeleid	5	4	4	2
32 Magazine Politiek!	232	200	199	209
33 Opleiding en Training ¹	88	88	69	69
34 Kosten internationale samenwerking	56	81	81	57
Totaal kosten	3.230	3.046	3.535	4.348
Totaal lasten	3.230	3.046	3.535	4.348
Exploitatieresultaat (baten - lasten)	-	-	13	49
Beleggingsresultaat	-	-	45	-47
Resultaat	-	-	58	2

¹ Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

3a. Toelichting op de contributie inkomsten over 2003

	Begroting 2004	Begroting 2003	Werkelijk 2003	Werkelijk 2002
Aantal inningen	45.900	48.000	46.349	47.739
(x € 1.000)				
Totaal ontvangen contributie	2.635	2.646	2.675	2.607
Bij: -Toeslag administratiekn.	34	34	38	34
Af: -Toeslag VVD-Bestuurdersver.	<u>218</u>	<u>206</u>	<u>220</u>	<u>228</u>
Totaal te verdelen contributie	2.451	2.474	2.493	2.413
Af: -Aandeel Kamercentrales	196	198	195	192
Af: -Aandeel Ondercentrales	77	77	74	72
Af: -Aandeel Afdelingen	588	594	571	551
Resteert:				
Aandeel Hoofdbestuur	<u><u>1.590</u></u>	<u><u>1.605</u></u>	<u><u>1.653</u></u>	<u><u>1.598</u></u>

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

**3b. Toelichting op de ontvangen en afgedragen giften
aan afdelingen over 2003**

	Begroting 2004	Begroting 2003	Werkelijk 2003	Werkelijk 2002
Aantal giften	10.000	10.000	11.243	10.433
Bedrag giften leden (x € 1.000)	280	230	306	265

Haya van Somerenstichting, Den Haag

4. Balans per 31 december 2003 (x € 1.000)

(voor verdeling exploitatieresultaat)

	31-12-2003	31-12-2002
Vlottende activa		
Subsidie Ministerie van Buitenlandse Zaken	28	64
Liquide middelen	-	1
	<u>28</u>	<u>65</u>
Passiva		
Schulden op korte termijn		
Rekening courant met VVD	28	65
	<u>28</u>	<u>65</u>

5a. Exploitatierkening over 2003 (x € 1.000)

	Begroting 2004	Begroting 2003	Werkelijk 2003	Werkelijk 2002
Baten				
Subsidie VVD	-	-	37	45
Subsidie Ministerie van Buitenlandse Zaken	273	273	246	319
Totaal baten	273	273	283	364

5b. Exploitatierkening over 2003 (x € 1.000)

	Begroting 2004	Begroting 2003	Werkelijk 2003	Werkelijk 2002
Lasten				
Directe personeelkosten	72	84	69	93
Projectkosten	146	134	136	166
Indirecte personeelskosten		-	21	23
Huisvestingskosten	25	25	17	25
Reis- en verblijfkosten	4	4	1	4
Bureaukosten	26	26	39	53
Totaal lasten	273	273	283	364

BIJLAGE B

BEKNOPT CV INA ADEMA

Persoonsgegevens

Naam	Adema
Voornamen	Ina Regina
Woonplaats	Deventer (OV)
Geboorteplaats	Amsterdam
Geboortedatum	1968
VVD lid sedert	november 1989

Opleiding

1994	Rechtsgeleerdheid aan de Rijksuniversiteit Groningen (gedecentraliseerd bestuur).
1992 – 1993	Rechtsgeleerdheid aan de Georg-August Universiteit te Göttingen, Duitsland.
1987 – 1993	Rechtsgeleerdheid aan de Rijksuniversiteit Groningen Richting: Nederlands recht (in differentiatieperiode: Privaatrecht en Strafrecht)
1980 – 1987	Stedelijk Gymnasium te Leeuwarden

Werk

2001 – heden	Wethouder gemeente Deventer. Portefeuille: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu, Stads-en dorpsbeheer.
2000 – 2001	Jurist/Consultant bij Full Finance Consultants BV te Apeldoorn. Specialisatie: bedrijfsovernames en fusies.
1995 – 2000	Bedrijfsjurist/Manager bij Karel Lassche B.V. te Deventer.

VVD en JOVD

1999 – 2001	Lid Gemeenteraad van de Gemeente Deventer, Commissies: Algemeen Bestuurlijke Zaken, Sociale Zaken & Welzijn
1989 – 1995	Diverse bestuurlijke functies binnen JOVD en VVD in Groningen, waaronder: bestuurslid JOVD Groningen, voorzitter Gemeentelijk Politiek Jongeren Kontakt, voorzitter commissie landelijke politiek VVD Groningen, secretaris VVD afdeling Groningen,
1995 - 2004	Diverse bestuurlijke functies binnen de VVD Deventer/Overijssel, waaronder: bestuurslid VVD afdeling Deventer, voorzitter Onder-Centrale VVD Zuid-West Salland, lid Partijraad.
2002 – heden	Secretaris VVD bestuurdersvereniging.

Maatschappelijke activiteiten

1990 – 2000:	Organisatie en deelname aan kinderkampen voor kansarme kinderen (o.a. kinderen uit kindertehuizen).
1989 – 1994	Diverse bestuurlijke activiteiten binnen studentenverenigingen.

BEKNOPT CV GERT SCHOLTES

Persoonsgegevens

Naam Scholtes
Voornamen Gert
Woonplaats Hoorn (NH)
Geboorteplaats Kerkrade
Geboortedatum 17 mei 1958
Burgelijke staat Gehuwd, 3 kinderen
VVD lid sedert 2001

Opleiding

Algemeen HAVO (1984)
Schade- en levensverzekeringen (1985)
Leergang Personeelszaken (1987)

VVD Liberalisme I en II (2001)
Kadercursus (2004)

Sport Ruim 15 opleidingen en bijscholingen op het gebied van de gymnastiek en turnsport (1974 – 1996). A-licentie (hoogste)

Informatica 8 AMBI-modules op HBO-niveau (1987 t/m 1994)
Management opl. Diverse cursussen op het gebied van arbeidsrecht, ondernemerschap, communicatieve vaardigheden, presentatietechnieken, personeelswerk, financieel management (1994 t/m 2002)

Werk

1994 – heden Algemeen directeur / eigenaar ICT bedrijf (20 medewerkers)
Consultant, informatieanalist, trainer, projectleider, interim manager

1991 – 1994 Systeembeheerder bij het rekencentrum bij Fokker Aircraft

1988 – 1991 Systeembeheerder financiële zaken bij Delta Lloyd Verzekeringsgroep

1985 – 1988 Medewerker afdeling personeelszaken zaken bij Delta Lloyd Verzekeringsgroep

1987 – 1988 Medewerker centraal archief zaken bij Delta Lloyd Verzekeringsgroep

1976 – 1997 Gymnastiekcoach, Turntrainer bij diverse sportclubs

VVD

2001 – heden Secretaris VVD afdeling Hoorn
2002 – heden Secretaris VVD Kamercentrale Den Helder
2002 – heden Steunlid VVD-fractie Hoorn

Maatschappelijke activiteiten

1998 – heden Actief lid van diverse Hoornse ondernemersverenigingen

2000 – heden Actief lid van de Westfriese bedrijvengroep
Beschikt over een zeer uitgebreid netwerk in zowel ondernemend, sportief als politiek Nederland.

BEKNOPT CV MARIJKE TSOUTSANIS

Persoonsgegevens

Naam M.E.Tsoutsanis - van der Koogh
Voornamen Marijke Elisabeth
Woonplaats Breda (NB)
Geboorteplaats Amsterdam
Geboortedatum 14 december 1946
Burgerlijke staat Gehuwd, 4 kinderen
VVD lid sedert 1996

Opleiding

1958 - 1964 Gymnasium α, Kennemer Lyceum te Overveen
1984 - 1970 Universiteit Leiden; Ned, Recht; afgestudeerd na onderzoek naar politieke attitude en meningsvorming waardevrije wetenschap(!)
Latere studies Milieurecht, Bestuursrecht en diverse managementtrainingen

Werk

1969 KLM, zomerstewardess
1974 - 1976 Gemeente Nieuwegein, juridisch beleidsmedewerker
1986 - 2003 Stadsgewest Breda (samenwerkingsverband van eerst 21 en na herindeling 12 gemeenten) en centrumgemeente Breda, twee functies naast elkaar: 1. hoofd stafafdeling regionale brandweer (secretaris bestuur, strategische beleidsontwikkeling, jur.zaken en communicatie) 2. juridisch beleidsmedewerker t.a.v. verkeer en vervoer, volkshuisvesting, milieu en afval, GGD-fusie etc.
2003 – heden Adviesbureau van Dijke (Best, Gorinchem en Roelofarendsveen), senior consultant openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing en rampenbestrijding, integrale veiligheid (snijvlak met welzijn en zorg).

VVD

1996 - 1999 Diverse activiteiten lokaal, regionaal en landelijk
1999 - 2002 Voorzitter Afdeling Breda
2001 – heden Lid algemeen bestuur kamercentrale Tilburg
2003 – heden lid Provinciale Staten
2001 - heden Lid Hoofdbestuur *)

Maatschappelijke activiteiten

1964 - 1970 veel bestuursfuncties zowel binnen de juridische faculteit als binnen de vereniging van vrouwelijke studenten met dito activiteiten; verder activiteiten binnen (studenten)politiek.
1978 – heden veel bestuursfuncties binnen maatschappelijke organisaties op het terrein van welzijn, emancipatie, maatschappelijk werk, slachtofferhulp en huisvesting; daardoor altijd een directe relatie met lokale, provinciale dan wel landelijke politiek.

*) Lid hoofdbestuur 2001-2004

- Belast met doelgroepenbeleid (ouderen, jongeren en vrouwen) en de coördinatie van het beleid. Adviserend bestuurslid van de VVD-Bestuurdersvereniging. Lid van de Stuurgroep Talentmanagement.
- De uitwerking van de samenwerkingsovereenkomst met de JOVD is ter hand genomen en vanaf 2002 omgezet in concrete jaarlijkse samenwerkingsafspraken, bijvoorbeeld t.a.v. Liberale Jongerendagen. Is vice-voorzitter van de Commissie Liberaal Jongerenbeleid (CLJ), bestaande uit de KC-jongerenfunctionarissen en organiseert jaarlijks een thematisch CLJ weekend in aansluiting met de LPC en Opleidingen & Trainingen. Is betrokken bij integrale afstemming over jongerenbeleid met de Tweede Kamerfractie.
- De afronding is gerealiseerd van de Stichting Organisatie Vrouwen in de VVD per 1 oktober 2002 alsmede het oprichten van het Liberale Vrouwenennetwerk.(LVN). Is voorzitter van de Stuurgroep LVN, die meer herkenbaarheid op alle relevante terreinen nastreeft voor nieuwe (vrouwelijke) leden en potentiële kiezers, toegankelijke netwerken wil vormen en meer gekwalificeerde vrouwen op politieke en maatschappelijke posities wil krijgen.
- In 2002 is de afronding begeleid van de werkzaamheden van de initiatiefgroep ouderenbeleid en is de instelling van de partijcommissie seniorenbeleid gerealiseerd, waarmee het seniorenbeleid beter wordt geïntegreerd in het politieke beleid van de VVD en dat van de Tweede-Kamerfractie. Ook is de organisatie van de deelname aan de Ouderenbeurs zo geborgd.

BEKNOPT CV NIELS JOOSTEN

Persoonsgegevens

Naam Joosten
Voornamen Niels Eric
Woonplaats Oranjewoud (FR)
Geboorteplaats Velp gem. Rheden
Geboortejaar 1964
Burgerlijke staat Gehuwd, 2 kinderen
VVD lid sedert januari 1993

Opleiding

HAVO Het Rhedens Lyceum te Rozendaal (Gld), Diploma 1983
HEAO IHBO "de Maere" te Enschede; diploma 1988.
Studierichting Bestuurskunde, specialisaties: Algemeen- en financieel management & personeelsbeleid, Planologie & milieurecht

Werk

1988 – 1991 Rijkswaterstaat, Directie Gelderland, Beleidsmedewerker (afd. beheer & onderhoud natte infrastructuur), Coördinator administratieve organisatie en interne controle
1991 – 1995 Recreatieschap Oost-Gelderland te Hummelo, Hoofd Algemene Zaken financiën, juridische zaken, bestuurszaken, personeelszaken)
1995 – 1999 O&P advies Meijer B.V. (freelance), Organisatieadviseur
1995 – 1999 Gemeente Doesburg, Wethouder / loco-burgemeester
Portefeuille: o.a. financiën, intergemeentelijke samenwerking, grondzaken, ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, economische zaken, agrarische zaken, verkeer en vervoer
1999 – 2001 Ingenieursbureau Oranjewoud, Procesmanager
2001 – 2002 Amstelland Projectontwikkeling, Proces-/locatiemanager
2002 – april 2004 Robberts b.v. / Stedebouwkundig adviesbureau Witpaard-sr. Procesmanager / adjunct directeur

VVD

1994 – 1999 Raadslid gemeente Doesburg:
1995 – 1999 Wethouder gemeente Doesburg:
2000 – 2002 Lid dagelijks bestuur VVD-kamercentrale Friesland
2000 – 2002 Lid landelijke pr-commissie VVD
April 2002 – heden Lid gemeenteraad Heerenveen, portefeuille ruimtelijke ontwikkeling ca.
Heden Lid VVD adviescommissie uitwerking stelsel gekozen burgemeester

Maatschappelijke activiteiten

'93 – '94 Bestuurslid/penningmeester stichting overdekt zwembad Doesburg
Heden Lid groot-bestuur / inkomend secretaris Rotary Heerenveen-Oranjewoud

BEKNOPT CV TILA ZUR LAGE

Persoonsgegevens

Naam zur Lage
Meisjesnaam Simons
Voornamen Hilda Adriana (roepnaam Tila)
Woonplaats Hummelo (GLD)
Geboorteplaats Leeuwarden
Geboortejaar 1957
Burgerlijke staat gehuwd, 2 kinderen
VVD lid sedert mei 1994

Opleiding

VWO / Atheneum B
Nederlands Recht. Privaatrechtelijke afstudeerrichting

Werk

Tot december 1986 Advocaat
Sedert 1999 Fractiemedewerker van de VVD Provinciale Statenfractie van Gelderland

VVD

1994-1997 Afdelingsbestuur Hummelo en Keppel propagana, tevens AB-afgevaardigde in de Ondercentrale Montferland
1997- 1998 Voorzitter
1998-2002 Secretaris

1994-1998 Vrouwen VVD, lid van het bestuur van de provinciale vrouwen
1995-1997 Afgevaardigde naar de Landelijke Adviesraad;

1995-1996 Ondercentrale Montferland, 2de secretaris
1996-1998 Secretaris

1998-2002 Ondercentrale Achterhoek en Liemers, secretaris
2002-heden 2de secretaris

maart 2002-heden Gemeenteraad Hummelo en Keppel, lid van de gemeenteraad

april 2003-heden Bestuurdersvereniging, Lid DB (vice-voorzitter). Belast met de portefeuille Opleiding en Training en als zodanig vertegenwoordigd in de stuurgroep van de Haya van Somerenstichting en de stuurgroep Talent Management

BEKNOPT CV ANNEKE DE WIDT-NIEUWENHUIZEN

Persoonsgegevens

Naam de Widt-Nieuwenhuizen
Voornaam Anneke
Woonplaats Hoogeveen (DR)
Geboorteplaats Wijk en Aalburg (NB)
Geboortedatum 28 september 1948
Burgerlijke staat gehuwd, 2 kinderen
VVD lid sedert 1976

Opleiding

Rijks HBS A Middelharnis
Rechten, Rijksuniversiteit Utrecht, Vrije studierichting strafrecht.
Diverse Leergangen o.a. gemeenteraad, provinciale staten, gemeentefinanciën, topkader training, mediatrainingen, onderhandelen.

Werk

1997-2004 Lid Raad van Toezicht Rijksuniversiteit Groningen (tot 1 mei 2004)
Heden Lid Raad van Toezicht Ziekenhuis Bethesda en Stichting Zorgpalet Hoogeveen
Heden Lid Raad van Toezicht Vrije Universiteit / Windesheim / VU medisch centrum

VVD

1987-1991 Lid afdelingsbestuur Hoogeveen en bestuur organisatie vrouwen in de VVD Drenthe
1992-2003 Lid AB en DB VVD-Bestuurdersvereniging (vanaf 2000 ondervoorzitter)
1998-2003 Stuurgroep Haya van Somerenstichting en trainer
2003 Lid campagne evaluatiecommissie VVD (cie Hermans)

Maatschappelijke activiteiten

1978-1987 Functies in 's-Hertogenbosch o.a. 8 jaar lid Gemeenteraad en Stadsgewestraad. Besturen van onderwijs- en zorginstellingen.
1987-1997 Fractievoorzitter buitenuniversitaire fractie universiteitsraad Groningen
1990-1994 Lid commissie voor de Bezwaar-en Beroepschriften gemeente Hoogeveen
1994-2002 Lid Gemeenteraad Hoogeveen, fractievoorzitter
1995-1997 Columnist NG Magazine
1991-2003 Lid Provinciale Staten Drenthe, vice-fractievoorzitter, Vice-voorzitter Provinciale Staten en voorzitter Statencommissie Bestuur, financiën en economie, voorzitter commissie Drenthe Duaal
1992-2003 Lid Interprovinciale Statencommissie (Samenwerkingsverband Noord Nederland)
1993-2004 Lid Raad van Toezicht Hogeschool Windesheim Zwolle
Functies in besturen diverse maatschappelijk organisaties.

BIJLAGE C TOELICHTING BIJ DE PARALLELSESSIES

Zaterdag 15 mei, 10.15 – 11.45 uur

U kunt zelf kiezen welke parallelsessie(s) u wilt bijwonen. Deelname hieraan is vrij. Vooraf inschrijven is niet nodig.
'Liberalisme en milieu'

Zaal: Mees Auditorium

Partijcommissies Milieu Hygiëne en Financieel Economische Zaken / MKB

Door de inzet van een aantal uitstekende ministers (Winsemius, Nijpels) heeft de VVD een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het Nederlandse milieubeleid. Dit heeft de partij echter geen groen imago bezorgd. Dat is spijtig, want objectief bezien is de inbreng van de VVD in vele debatten eerder 'realistisch' te noemen dan 'anti'. De stellingname in het Waddengasdebat is exemplarisch: de VVD heeft haar ogen nooit gesloten voor de onafhankelijke rapportages die duidelijk maakten dat de risico's van winning zeer beperkt zijn en heeft van de Wadden nooit een 'heilige koe' gemaakt.

In deze sessie, die georganiseerd wordt door de partijcommissies Milieuhygiëne en Financieel Economische Zaken wordt een aantal heikele punten besproken in het huidige milieubeleid en gekeken naar manieren om de keuzes van de VVD beter voor het voetlicht te brengen. De discussie wordt ondersteund door een forum, bestaande uit o.a. Paul de Krom (lid VVD Tweede- Kamerfractie), René van der Borch tot Verwolde (directeur Ecocern) en Machiel Mulder (CPB).

Aan de hand van een aantal prikkelende stellingen gaat u met elkaar en de forumleden in discussie.

De Dualistische Debater

Zaal: Diamond Room

Lagerhuis debat van de Jonge Liberalen

Tijdens het aankomende VVD congres kunt u natuurlijk deelnemen aan de algemene ledenvergadering en luisteren naar het hoofdbestuur en andere prominente VVD'ers. U kunt echter ook zelf aan het woord komen in een waar dualistisch programma onderdeel, namelijk de parallelsessie Debatteren.

Tijdens deze parallelsessie kunt u de spreekwoordelijke degens kruisen met andere VVD'ers en JOVD'ers in een waar Lagerhuisdebat. Laat zien dat u de debater bent die de VVD en JOVD graag heeft. Neem het op tegen alles en iedereen en overtuig hen en de jury van uw gelijk.

Integrale Veiligheid

Zaal: Goudriaan Room I en II

Partijcommissie Defensie

Veranderende politieke omstandigheden vereisen een andere aanpak van het veiligheidsbeleid. Vertrouwde structuren geven geen oplossingen meer, oude scheidslijnen vervagen. Bovendien wordt het inzetgebied steeds groter en diverser. Concrete voorbeelden hiervan zijn dat Nederlandse Mariniers politietaken uitvoeren in Irak en dat bij een mogelijke terroristische aanslag in Nederland de krijgsmacht kan worden ingezet als het geweld het vermogen van de politie overstijgt. Alleen bij een integraal veiligheidsbeleid kan in alle omstandigheden optimaal worden gereageerd. De benodigde middelen moeten hierbij zo worden georganiseerd, dat voor elke inzet de juiste krachten reeds aanwezig zijn en in een op

de situatie aangepaste samenstelling kunnen opereren. Dit laatste uiteraard zowel in nationaal verband als in de diverse internationale verbanden.

In deze parallelsessie wordt ingegaan op de specifieke rol van de Nederlandse Defensie in dit krachtenspel en hoe het integrale veiligheidsbeleid de basis kan vormen voor de structuur van de krijgsmacht in de komende decennia. In deze sessie kunt u hierover met elkaar en met deskundigen, zoals onze eigen minister van Defensie Henk Kamp, discussiëren.

"Hoever willen wij de invloed van Europa laten gaan?" Debatteer mee over Gezondheidszorg en Pensioenen

Zaal: Leeuwen Room I en II

Liberaal Vrouwen Netwerk

Ook op deze algemene vergadering organiseert het Liberaal Vrouwen Netwerk een parallelsessie. Dit maal staat de sessie geheel in het teken van de Europese verkiezingen die in juni voor de deur staan. In de sessie staan onderstaande stellingen over de thema's gezondheidszorg en pensioenen centraal. De stellingen over de gezondheidszorg worden kort ingeleid door Ria von Bönninghausen (nr.15 op de VVD EP-kandidatenlijst). De stellingen over pensioenen worden ingeleid door Esther Rommel (nr. 9 op de VVD EP-kandidatenlijst). Na hun inleidingen zal onder leiding van Sander van Eijk (nr. 16 op de VVD EP-kandidatenlijst) een discussie worden gevoerd waarvoor u van harte bent uitgenodigd.

N.B. deze parallelsessie is voor iedereen toegankelijk (dus ook voor mannen!).

Gezondheidszorg

1. Europa als meest dynamische en competitieve regio (Lissabon 2000) is alleen mogelijk als de EU bevolking gezonder wordt.
2. Europa moet zich niet bemoeien met de gezondheidszorg in de lidstaten.

Pensioenen

3. Pensioen is geen zaak van Europa.
4. Het stabiliteitspact moet strikt worden nageleefd anders heeft Europa als gevolg van de vergrijzing een groot probleem.
5. De minimum pensioenleeftijd moet Europees worden vastgesteld op 70 jaar.

Kiesstelsel

Zaal: Penn Room I en II

Werkgroep Kiesstelsel

De introductie van het plan voor een nieuw kiesstelsel door minister de Graaf eind 2003, is het startsein geweest van een brede maatschappelijke discussie over dit complexe onderwerp. Natuurlijk kan hierbij een liberale visie niet ontbreken. In deze parallelsessie wordt hier een eerste aanzet voor gegeven. Ter voorbereiding op de sessie is een achtergrondnotitie en een aantal stellingen geformuleerd die in de sessie uitgebreid aan bod zullen komen. U bent dan ook van harte welkom om met o.a. onze eigen minister van Binnenlandse Zaken, Johan Remkes, en VVD Tweede-Kamerlid Ruud Luchtenveld over dit onderwerp in debat te treden.

U vindt de achtergrondnotitie en de bijbehorende stellingen op www.vvd.nl onder AV / parallelsessies en in de leeswijzer deel 3. Op het congres zijn deze stukken te verkrijgen bij de VVD-balie in de foyer.

Samen de toekomst van de VVD creëren

Zaal: Van Oldebarneveld Room

Commissie toekomstvisie

De politiek blijft ook de komende jaren in beweging. In deze workshop wordt, met de commissie Toekomstvisie, een gezamenlijke verkenning gemaakt naar van de (verre) toekomst van de VVD. Een discussieleider licht drie mogelijke toekomstscenario's voor de VVD toe. Daarna wordt interactief nagedacht over de toekomst van de VVD, met creatieve ondersteuning van acteurs van theatersport. Vervolgens wordt in groepen gediscussieerd over de verschillende toekomstscenario's aan de hand van verschillende thema's zoals politieke vertegenwoordiging, kiezers, lidmaatschapsvormen en communicatie. Onder leiding van de discussieleider worden de resultaten van de verschillende groepen uitgewisseld.

Zaterdag 13.45 – 15.00 uur

'Achtergronden en bestrijding van de terroristische dreiging'

Zaal: Mees Auditorium

Teldersstichting

Op de algemene vergadering organiseert de Teldersstichting een debat over (de bestrijding van) het moderne terrorisme. Centraal staat het terrorisme zoals zich dat o.a. op 11 september 2001 in de VS en op 11 maart jl. in Madrid heeft geuit en dat gericht is op het teweeg brengen van zoveel mogelijk slachtoffers. Inleidingen worden gegeven door:

- **dr. J.J.G. Jansen**, arabist en bijzonder hoogleraar hedendaags islamitisch denken aan de Universiteit van Utrecht, universitair docent Arabisch en islamkunde in Leiden en voormalig directeur van het Nederlands Instituut in Caïro;
- **dr. J. Colijn**, defensiedeskundige, docent bestuurskunde aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en journalist bij Vrij Nederland over defensie en internationale politiek;
- **dhr. J.W. Remkes**, liberaal politicus en minister van Binnenlandse Zaken.

Onderwerpen die aan de orde zullen komen zijn de te verwachten acties van terreurnetwerken, mogelijkheden om aanslagen te voorkomen, achtergronden van islamitisch terrorisme, de islam in Nederland en de verhouding tussen maatregelen ten behoeve van de veiligheid en privacyoverwegingen in de liberale rechtsstaat.

Na de inleidingen zal er ruime mogelijkheid zijn voor discussie tussen inleiders onderling en met aanwezigen in de zaal.

Samen de toekomst van de VVD creëren

Zaal: Van Oldebarneveld Room

Commissie toekomstvisie

De politiek blijft ook de komende jaren in beweging. In deze workshop wordt, met de commissie Toekomstvisie, een gezamenlijke verkenning gemaakt naar van de (verre) toekomst van de VVD. Een discussieleider licht drie mogelijke toekomstscenario's voor de VVD toe. Daarna wordt interactief nagedacht over de toekomst van de VVD, met creatieve ondersteuning van acteurs van theatersport. Vervolgens wordt in groepen gediscussieerd over de verschillende toekomstscenario's aan de hand van verschillende thema's zoals politieke vertegenwoordiging, kiezers, lidmaatschapsvormen en communicatie. Onder leiding van de discussieleider worden de resultaten van de verschillende groepen uitgewisseld.

'Administratieve lasten en regeldruk'

Zaal: Goudriaan Room I en II

Partijcommissie Financieel Economische Zaken / MKB

Administratieve lasten en regels zijn een zware last voor het bedrijfsleven, vooral voor de kleinere bedrijven. Daarom zet de VVD in op een reductie van 25% gedurende deze kabinetsperiode. Maar misschien zit er méér in het vat. Is het niet mogelijk om niet alleen de administratieve verplichtingen te verminderen, maar ook de knellende voorschriften weg te nemen die het zakendoen steeds minder plezierig maken?

In deze sessie zal besproken worden hoe de beloofde lastendrukverlaging wordt gerealiseerd en komt de vraag aan de orde of en hoe er nog verder kan worden gegaan: om het bedrijfsleven daadwerkelijk alle mogelijke vrijheid te geven (want niet alle regels kunnen geschrapt worden zonder de veiligheid en het milieu in het geding te brengen).

Bij de discussie zullen o.a. verantwoordelijk VVD Tweede-Kamerlid, Charlie Aptroot en Mathieu Andriessen, auteur van het geschrift van de Teldersstichting 'Bureaucratie aan banden, Perspectieven voor een nieuwe dereguleringsoperatie', aanwezig zijn.

Rondetafelgesprek over de gekozen burgemeester

Zaal: Leeuwen Room I en II

Bestuurdersvereniging

In deze parallelsessie voeren leden van het bestuur van de bestuurdersvereniging en leden van de commissie te Veldhuis een rondetafelgesprek waarin de mogelijke consequenties van de invoering van het stelsel van de gekozen burgemeester aan de orde komen. De commissie is ingesteld om alle mogelijke vragen te inventariseren die bij de invoering van het stelsel van de direct gekozen burgemeester aan de orde komen. Dit gesprek is toegankelijk voor elk lid.

'De rol van lokale overheden bij het veiligheidsbeleid'

Zaal: Penn Room I en II

Partijcommissie Politie

Onderwerp van de parallelsessie van de partijcommissie Politie is de rol van gemeenten bij het lokale veiligheidsbeleid. Hiermee gaat het niet alleen om de verhouding gemeente en politie maar ook om typisch gemeentelijke taken die een grote rol kunnen spelen bij het veiligheidsbeleid.

Te denken valt aan buitenruimte (schoon en heel), (wijk)economie en werkgelegenheid, aanpak illegale bewoning van huizen, aanpak van huisjesmelkers, schonen GBA-bestand e.d. Verder wordt aandacht besteed aan handhavingsbeleid door middel van toezichthouders, BOA's e.d. Ook komt de samenwerking met de politie aan de orde. Een en ander is door de gemeente Rotterdam uitgewerkt in de notitie "Rotterdam zet door, op weg naar een stad in balans". Het gaat hierbij deels om de rechtstreekse aanpak van criminaliteit maar ook om preventieve maatregelen dan wel de aanpak van (criminele) randverschijnselen. Sprekers bij deze sessie zijn o.a. de heer B. Kandel, stadsmarinier in de gemeente Rotterdam en de heer H. Lesscher, plaatsvervangend districtchef Rotterdam Centrum.

Punten die in deze sessie aan de orde komen zijn:

- Gemeenten zijn onvoldoende toegerust voor de aanpak van criminaliteit, derhalve moet deze taak volledig bij de politie liggen.
- Het 'grijze gebied' in de taakverdeling tussen politie en gemeenten waar het gaat om toezicht moet verdwijnen.
- Het Rijk geeft gemeenten onvoldoende de ruimte om criminaliteit aan te pakken.

BIJLAGE D VOORSTEL CONGRESBIJDRAGE

Na publicatie van de spelregels voor het congres op 15 mei in Rotterdam is het hoofdbestuur van verschillende kanten gevraagd om de verlangde registratie en congresbijdrage nader toe te lichten. Naar aanleiding van die toelichting zijn verschillende reacties binnengekomen. Op het punt van de congresbijdrage lijkt het ons goed dat de algemene vergadering van afgevaardigden zich uitdrukkelijk uitspreekt, zodat er een samenhangende beslissing valt over de wijze van stemmen, de hoogte van contributies en het omgaan met annuleringen. Dit stuk omvat de naar aanleiding van ontvangen reacties verder aangevulde toelichting, uitmondend in enkele voorstellen die voor besluitvorming aan de algemene vergadering worden voorgelegd. De uitwerking van deze besluiten zal in de vorm van jaarplan, begroting en reglementenwijzigingen aan de najaarsvergadering worden voorgelegd. Alleen ten aanzien van de contributie dient nu al een besluit te worden genomen, om een tijdige verzending van de acceptgiro's te waarborgen.

Registratie en congresbijdrage zijn drempels om mee te doen aan de algemene vergadering. Hoe valt dat te rijmen met de partijvernieuwing, die er juist toe moet leiden dat leden veel meer kunnen meedoen?

Omdat het hoofdbestuur de partijvernieuwing serieus neemt, is er bij de nieuwe opzet van de algemene vergadering uitdrukkelijk rekening gehouden met de mogelijkheid dat veel grotere aantallen leden aan de algemene vergadering gaan deelnemen. Recente ervaringen bij CDA en D66 leren dat het onder omstandigheden goed denkbaar is dat er 2000 leden op een congres afkomen, terwijl het evengoed mogelijk is dat in andere gevallen de opkomst niet hoger is dan nu gebruikelijk. Het is slecht bestuur om gemakshalve maar uit te gaan van het laatste geval en voorlopig zo min mogelijk te veranderen aan de bestaande opzet. Wanneer de opkomst veel hoger wordt en uitmondt in chaotische taferelen en financiële debacles, zou het hoofdbestuur terecht kunnen worden verweten de vernieuwing niet serieus te hebben opgepakt. Dit luistert nog nauwer omdat de kans op congressen met een zeer hoge opkomst vooral in de aanloop naar verkiezingen groter wordt. Juist in die periode kan de VVD zich publicitair en financieel geen brokken veroorloven.

Wij streven naar een zo hoog mogelijke opkomst. Maar dan moeten we er ook voor zorgen dat een congres ongeacht het aantal deelnemers soepel verloopt. Dat is alleen goed mogelijk, als het aantal van tevoren ongeveer bekend is. Met 300 mensen in een ruimte voor 3000 personen zitten is geen succes en het omgekeerde is niet eens mogelijk. In beginsel kan het aantal deelnemers nog aanzienlijk groter dan 3000 zijn. Bij een lokale bijeenkomst zijn oplossingen als inschikken of snel verhuizen naar een andere zaal meestal nog wel uitvoerbaar. Landelijk kan de variatie in opkomst zo groot worden, dat dit geen haalbare kaart meer is. Juist om te kunnen garanderen dat ieder lid dat naar het congres wil komen ook werkelijk toegang heeft, is registratie van belang. Hoe onvriendelijk dit ook wordt beleefd, het is natuurlijk nog veel erger als trouwe leden die zich zorgvuldig hebben voorbereid na een lange reis bij de deur moeten worden geweigerd omdat de zaal al is volgelopen met leden uit de buurt die op het laatste moment hebben besloten om eens even te gaan kijken.

De mogelijke variaties in opkomst zijn ook belangrijk in verband met verschillende voorzieningen die we voor iedere stemgerechtigde treffen: registratie, informatie en stemkaarten of -kastjes. Schieten deze voorzieningen tekort, komt het goede verloop van de vergadering in gevaar. In de rij staan is meestal niet leuk, dus dat proberen we zoveel mogelijk te voorkomen. Regel je dit allemaal goed, dan kunnen de hiermee samenhangende kosten veel sterker gaan fluctueren dan tot op heden. Deze kosten worden geschat op € 25 per deelnemer. De totale kosten van een algemene vergadering zijn nog weer hoger, maar daar zitten kosten bij die niet of nauwelijks samenhangen met het aantal deelnemers.

De congresbijdrage is dus een tegemoetkoming in een deel van deze kosten. Als er veel deelnemers komen, kunnen we adequate voorzieningen treffen zonder de partijfinanciën te ontwrichten. Het hoofdbestuur is ervan uitgegaan dat een bijdrage van € 10/ €15 geen substantiële drempel vormt om aan de algemene vergadering mee te doen. D66 kent al veel langer persoonlijk stemrecht. Hoewel de doorsnee contributie daar hoger ligt, wordt er ook een congresbijdrage van € 10 gevraagd. Een doorsnee bezoeker zal alleen al aan reiskosten een

aanzienlijk hoger bedrag kwijt zijn. Ook de verschillen in reiskosten die bezoekers moeten maken, zijn vaak groter dan € 10/ €15. We hebben daarover in de VVD nooit een probleem gemaakt.

Waarom moeten deelnemers zich vooraf registreren?

Een algemene vergadering verloopt alleen soepel als er genoeg inschrijfbalies, stoelen, stemkastjes, informatiemateriaal enzovoort beschikbaar zijn. Zonder registratie vooraf kunnen we dit alleen maar garanderen door uit te gaan van een maximaal geschatte opkomst. Als regel zullen we dan tienduizenden euro's verspillen aan overbodige voorzieningen. Maar gaan we uit van het gemiddelde, dan is het onvermijdelijk dat het misgaat als er opeens veel leden komen. Door de registratie weet iedereen waar hij aan toe is en kan de algemene vergadering soepel verlopen zonder verspilling. Om nodeloze rompslomp te vermijden, willen we trouwe bezoekers van de algemene vergadering wel een soort abonnement bieden, dat omgekeerd werkt: als je je niet afmeldt, ben je op voorhand geregistreerd.

Maar als er extreem veel deelnemers zijn, dan is het toch maar de vraag of je een veel grotere zaal kunt krijgen?

Dat valt niet uit te sluiten, maar zelfs dan is registratie zinvol om over hierover met de deelnemers vooraf contact te kunnen zoeken. Op een termijn van 2 weken is het nog denkbaar naar een andere datum uit te wijken.

Waarom wordt mij een congresbijdrage gevraagd? Ik maak trouwens zelf wel uit of ik consumpties wil hebben.

Het onderdeel consumpties is alleen als bijkomende dienstverlening meegenomen. Omdat we de best mogelijke doorstroming wilden bereiken leek het handig om dit al vooraf te regelen. Vrijwel iedere deelnemer gebruikt in ieder geval wel twee consumpties. Uiteraard is het mogelijk om er ter plaatse meer aan te schaffen. Maar doordat alle geregistreeerde deelnemers als 2 consumptiebonnen hebben, hoeven zij niet meteen nog eens in de rij voor consumptiebonnen te staan. Hoe minder in de rij, hoe beter.

De congresbijdrage is in hoofdzaak echter een eenvoudig antwoord op drie problemen tegelijk.

1. Het decken van een deel van de meerkosten

De kosten van congressen leggen door de partijvernieuwing hoe dan ook al een groter beslag op de begroting. Hoewel we wel rekenen met een veel hogere deelname aan de algemene vergadering, is het redelijk om aan te nemen dat de grote meerderheid van de leden zelden of nooit naar een congres zal komen. Ter illustratie: zelfs al wordt voortaan elk VVD congres door 2000 andere leden bezocht, duurt het nog 11 jaar voordat ieder lid ook maar één keer een congres heeft bezocht. Het is in onze ogen niet wijs om de contributie voor leden die niet naar de algemene vergadering komen te verhogen om de kosten te decken van de leden die dat wel doen.

- a. Redelijk recent (2001) marktonderzoek heeft opgeleverd dat de standaardcontributie van de VVD door kiezers en leden al als (te) hoog wordt ervaren. Voorzover een extra stijging van de contributie leidt tot een groter aantal opzeggingen, kan een negatieve spiraal ontstaan waarbij de contributieopbrengsten per saldo gaan dalen.
- b. De contributieopbrengsten staan trendmatig al onder druk: het ledental daalt en steeds groter deel van de leden gaat de komende jaren minder contributie betalen door het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Uitgaven voor grote deelname aan congressen moeten tegen die trend in kunnen toenemen, zonder de begroting te ontwrichten. Dit maakt het onder a. geschetste gevaar groter.
- c. De kosten van meedoen aan een congres hangen niet af van de contributiecategorie. Slaan we die kosten als percentage over de contributie om dan is het denkbaar dat congresdeelnemers uit de lagere contributiecategorieën de VVD per saldo geld gaan kosten. Maar een verhoging met een vast bedrag maakt in die categorieën de drempel voor het lidmaatschap (zonder congresbezoek) hoger, wat evenmin strookt met de partijvernieuwing.

De eigen bijdrage voor congressen voorkomt dus verhoging van de contributie. Het overgrote deel van de kosten van een congres is voor rekening van de partij. Een bescheiden toepassing van het profijtbeginsel lijkt niet onredelijk.

2. Schokeffecten voorkomen

Vergeleken met andere partijen kent de VVD een gemiddeld lage contributie, die niet inkomensafhankelijk is en geen afdrachten van gekozen bestuurders aan de normale partijorganisatie. Doordat wij binnen nauwe financiële grenzen moeten werken, zijn grote tegenvallers moeilijker op te vangen. Het duurt ook al gauw een anderhalf jaar voordat een eventuele contributieverhoging soelaas kan bieden.

De ervaring heeft geleerd dat schoksgewijze verhoging van de contributie eerder tot ledenverlies leidt. Het is daarom belangrijk om een oplossing te vinden voor de meerkosten die optreden als er opeens veel leden naar de algemene vergadering komen. Het zou merkwaardig zijn dat de partij die de financiën van de overheid heeft gesaneerd door openeinderegelingen te bestrijden, nu haar eigen financiën door zo'n regeling in gevaar zou brengen. Met een congresbijdrage gaat dit 'vanzelf' goed

3. Betrouwbaarheid van de registratie waarborgen

De ervaring leert dat 'vrijblijvende' registratie ertoe leidt dat mensen zich wel opgeven, maar uiteindelijk zonder bericht niet komen opdagen. Daarmee ontstaat er tegen de bedoeling in toch verspilling die voor rekening van de VVD komt. Door de congresbijdrage wordt in ieder geval het laatste voorkomen.

Kan deze regeling formeel wel door de beugel? Vroeger kon ik mijn stem via afgevaardigden gratis laten horen, nu moet ik daar opeens € 10/ €15 voor gaan betalen.

De registratie is geregeld in artikel 16.3 van de nieuwe statuten en het bijbehorende artikel 23.5 van het huishoudelijk reglement. Deze bepalingen zijn uiteraard ook al voor het passeren van de notariële akte getoetst aan de relevante wettelijke bepalingen. Het is in alle opzichten redelijk en billijk om een regeling te treffen om de toegang tot beraadslagingen en stemmingen zeker te stellen. De bijdrage is alleen een tegemoetkoming in werkelijke kosten van meedoen aan het congres. Door het verlenen van een volmacht volgens artikel 16.4 van de statuten, kan een stem net als voorheen kosteloos worden uitgebracht. Hierover wordt iedereen via Politiek! geïnformeerd.

Was het niet beter geweest om bij de besluitvorming over het persoonlijk stemrecht ook duidelijkheid te geven over de spelregels?

Zondermeer. Toen de originele vernieuwingsvoorstellen werden ontwikkeld (najaar 2002) is stilzwijgend uitgegaan van het stemmen met stemkaarten. De noodzaak van registratie werd wel onderkend, maar omdat de meerkosten bij toenemende opkomst niet zo hoog waren, is hieraan verder niet zoveel aandacht besteed. Tot dan toe werden de stemkastjes alleen gebruikt bij de vaststelling van kandidatenlijsten. Naar aanleiding van de Jaarvergadering in 2003 is gevraagd om dit voortaan bij alle algemene vergaderingen te doen. Bij een redelijk voorspelbaar aantal aanwezigen is deze kostenpost met enige pijn en moeite in de totale kosten mee te nemen. Pas bij de voorbereiding van dit congres werd duidelijk dat deze beslissingen gecombineerd een fors financieel effect kunnen hebben. Daarom worden de te maken keuzen nu pas voorgelegd. Het was beter als dit eerder was gebeurd.

Kan dit niet met een andere opzet worden opgelost?

De registratie is beslist noodzakelijk. Zij is bij de behandeling van de statuten en reglementen ook door de algemene vergadering aanvaard. Het maar weer afschaffen van het persoonlijk stemrecht, zoals door sommigen gesuggereerd, lijkt ons een nodeloos ingrijpende reactie. Datzelfde geldt ook voor de gedachte om alle beslissingen bij ledenraadpleging te nemen.

Er is ook geopperd om in plaats van de stemkastjes gebruik te van mobiele telefoons. Die technologie is nog niet rijp voor deze toepassing en het valt ook te betwijfelen of de VVD al rijp is voor het gebruiken van die technologie. In de toekomst wordt dit wellicht een optie.

Als wordt afgezien van het gebruik van het elektronisch stemsysteem lopen de extra kosten per stemgerechtigde sterk terug. Voor de dekking van meerkosten en het voorkomen van schokeffecten is een congresbijdrage dan niet nodig. Consumptiebonnen zullen net als voorheen ter plaatse verkocht. Voor het zomaar wegblijven na registratie moet dan een afzonderlijke sanctie worden ontwikkeld. Als de stemverhoudingen niet overduidelijk zijn, leiden het tellen van stemmen en discussies over eventuele onduidelijkheden in de uitslag al gauw tot tijdverlies en een rommelig verloop van de vergadering. In de loop van 2003 hebben we na verzoeken vanuit de partij gekozen om voortaan standaard elektronisch te stemmen. Ook in de afgelopen weken heeft niemand voorgesteld om hierop terug te komen.

Voorstel 1 hoofdbestuur:

In de algemene vergadering zal de komende jaren als regel elektronisch worden gestemd.

Kan de financiering niet anders worden geregeld?

De hoogte van de contributie los van de inflatiecorrectie ook trendmatig aangepast aan de ontwikkelingen in de deelname aan de algemene vergadering. Er wordt een reservering gevormd om eventuele schokeffecten door grotere deelname aan congressen op te vangen. In de begroting wordt natuurlijk al van een bepaald aantal deelnemers uitgegaan. De reservering moet uiteindelijk voor het verschil tussen het totale ledental en dit aantal deelnemers de variabele kosten moeten kunnen afdekken. Daarmee is principieel gewaarborgd dat ieder lid naar een congres kan komen zonder dat de partij in de problemen komt. Deze reservering kan geleidelijk worden opgebouwd. Op de korte termijn is een blijvende verhoging van alle contributiebedragen op jaarbasis met € 1,75 voldoende. Het is wenselijk om de verhoging ook op deze manier door te voeren. Het effect van de vernieuwingsvoorstellen (ledenraadpleging) is immers dat de kosten per lid, ongeacht categorie, toenemen. Daartegenover staat een trend waarbij juist het aantal leden in de 'gewone' categorie terugloopt. Een procentuele verhoging versterkt dit effect. Ook de hiervoor in het algemeen geschetste bezwaren blijven uiteraard gelden. In dit geval zal een afzonderlijke sanctie moeten worden ontwikkeld voor het zomaar wegblijven na registratie en is dus aanvulling van artikel 16 van het huishoudelijk reglement vereist.

Bij afweging van alle voors en tegens blijft het hoofdbestuur kiezen voor een congresbijdrage. Het laatste woord is natuurlijk aan de algemene vergadering zelf. Om niet vooruit te lopen op deze uitspraak zullen de machtigingen om de congresbijdrage te innen alleen worden gebruikt indien (en dus: nadat) de algemene vergadering onze voorstellen overneemt.

Voorstel 2 hoofdbestuur:

A) Van deelnemers aan het congres wordt een bijdrage van € 10 bij voorregistratie en €15 bij registratie ter vergadering gevraagd.

Alternatief:

B) De kosten van de partijvernieuwing worden in de contributie verwerkt door alle bedragen met € 1,75 te verhogen

SPELREGELS ALGEMENE VERGADERING (alv)

Annex 1

1. Algemeen

1. Voor deze algemene vergadering geldt naast het gebruikelijke stemrecht voor afgevaardigden, voor de 1^e keer het persoonlijk stemrecht voor alle leden van de VVD.
2. Aanmelden kan **vanaf 6 maart 2004 tot 30 april 2004**, of anders ter vergadering. In dit laatste geval gelden beperkingen.
3. Na deze termijn kan geen gebruik meer worden gemaakt van vooraanmelding of van bijkomende faciliteiten. U kunt zich aanmelden ter vergadering op 15 mei waarbij de beperking van het aantal mensen dat ter plekke nog kan worden toegelaten afhankelijk is van de grootte van de zaal of zalen en van de beschikbare stemfaciliteiten.
4. Leden van de VVD dienen zich vooraf schriftelijk aan te melden door middel van het vooraanmeldingsformulier. Telefonische aanmeldingen kunnen helaas niet worden aangenomen.
5. De algemene vergadering is openbaar. Alleen leden van de VVD hebben stemrecht. In de agenda is aangegeven voor welke onderdelen alleen de afgevaardigden (AVA) of alle leden (ALV) stemrecht hebben. Overigens kunnen alle leden altijd aan de discussies deelnemen.
6. Zonder aanmelding (vooraf of ter plaatse) worden geen stempassen afgegeven. Er zijn geen uitzonderingen op deze regel.

2. Individuele leden met vooraanmelding

7. Individuele leden die zich tot vrijdag 30 april schriftelijk hebben aangemeld, hebben gegarandeerd toegang tot de algemene vergadering en hebben het recht hun stemrecht uit te oefenen in de vergadering.
8. Deze leden ontvangen de stempas per post ongeveer één week voor de algemene vergadering. Is dit niet het geval dan wordt u verzocht contact op te nemen met het algemeen secretariaat.
9. Als extra service kunnen deze leden zich kosteloos de agenda en de leeswijzer via de post laten toezenden.
10. Het is mogelijk om zich éénmalig op te geven voor alle toekomstige algemene vergaderingen (permanente aanmelding). In dat geval gaat het algemeen secretariaat ervan uit dat dit lid deelneemt aan iedere algemene vergadering, tenzij het lid zich schriftelijk voor een bepaalde algemene vergadering heeft afgemeld.

3. Individuele leden zonder vooraanmelding

11. Individuele personen die zich voor het eerst ter vergadering melden, dienen zich te kunnen identificeren. Vervolgens wordt vastgesteld of de persoon lid is van de VVD en moet een aantal gegevens worden geregistreerd.
12. Voor de aanmelding dient de persoon zich te kunnen legitimeren met een lidmaatschapskaart, of een identiteitsbewijs (paspoort of rijbewijs) met foto.
13. Deze categorie leden worden in overeenstemming met het huishoudelijk reglement slechts toegelaten zolang de capaciteit van de zaal en de beschikbaarheid van het stelsysteem dat toelaten.

4. Lidmaatschapskaart en Volmachten

14. Alle leden ontvangen een lidmaatschapskaart ingesloten bij Politiek! ongeveer één week voor de algemene vergadering.
15. Deze lidmaatschapskaart kan worden gebruikt als legitimatie indien wordt gebruik gemaakt van aanmelding ter plaatse of kan desgewenst worden afgegeven als volmacht aan een ander lid.
16. Een lid mag maximaal twee volmachten accepteren van andere leden. Dit kan alleen maar op de in het volgende punt aangegeven wijze.
17. Een volmacht kan worden afgegeven door de lidmaatschapskaart in te vullen, te ondertekenen en fysiek mee te geven aan een ander lid. Er kan slechts één volmacht worden verstrekt. De volmachtverkrijger meldt zich ter vergadering aan de balie en ontvangt op het tonen van de volmacht een stempas.
18. Een volmacht wordt ingetrokken door vóór afgifte van de stempas aan de balie de afgegeven lidmaatschapskaart terug te krijgen van de volmachtverkrijger.

5. Kosten

19. Voor een algemene vergadering wordt een bijdrage gevraagd van euro 10,00 (gereduceerd tarief) voor degenen die zich vooraf aanmelden en euro 15,00 (normaal tarief) voor degenen die zich ter vergadering aanmelden. Deze bijdrage is inclusief twee consumpties.
20. De bijdrage geldt niet voor leden die een volmacht hebben afgegeven.
21. Het is mogelijk om via het aanmeldingsformulier aan te geven gebruik te willen maken van aangeboden faciliteiten (lunch, diner, overnachting).
22. De verschuldigde kosten zullen na de algemene vergadering in rekening worden gebracht. Hiervoor dient door het lid een éénmalige incasso te worden verleend.
23. De verschuldigde kosten worden alleen in rekening gebracht bij de leden die daadwerkelijk ter vergadering aanwezig waren of die zich niet tijdig hebben afgemeld.
24. No show voor overige afgenomen faciliteiten wordt altijd in rekening gebracht, tenzij vóór 7 mei een gemaakte reservering wordt afgezegd.

6. Afgevaardigden van afdelingen

25. Afgevaardigden dienen zich als individueel lid aan te melden voor verkrijging van de persoonlijke stempas.
26. Het verkrijgen van de stempas(sen) in de hoedanigheid van afgevaardigde vindt echter op vertrouwde wijze ter vergadering plaats. Voor de afgifte van de stempas dient te worden getekend met naam en handtekening. Deze stempassen worden dus niet toegezonden. Dit geldt ook indien de afgevaardigde een machtiging heeft ontvangen van andere afdelingen (de spelregels voor het ontvangen van machtigingen door afgevaardigden zijn opgenomen in de agenda voor de algemene vergadering).

7. Stempas en stemvenster

27. Stempassen zijn alleen geschikt gemaakt voor de actuele algemene vergadering.
28. De te verstrekken stempas is eigendom van de VVD en dient na de algemene vergadering te worden geretourneerd om kosten te besparen.
29. In de agenda is een stemvenster opgenomen. In dat tijdvak vinden in principe de stemmingen plaats, zodat er gelegenheid is om deel te nemen aan parallelsessies, zonder de stemmingen te moeten missen. De voorzitter van de vergadering kan in voorkomende gevallen besluiten ook een stemming te houden buiten het geagendeerde stemvenster.
30. Een eenmaal afgeven pas kan niet worden vervangen, ook niet in geval de ontvanger deze is vergeten mee te nemen of indien de pas in ongerede is geraakt.

8. Spreektijd

31. Voor ieder algemene vergadering bepaalt het hoofdbestuur wat de spreektijd is van de deelnemers en welke andere maatregelen eventueel worden getroffen voor een zorgvuldig verloop van de vergadering.

PROCEDURE VOORSCHRIFTEN STEMMEN

AFGEVAARDIGEN (AVA)

Bij het programma voor de 115e AV te Rotterdam

---

1. Alleen afgevaardigden van afdelingen hebben stemrecht, zij dienen zich bij de aanvang van de vergadering te melden, waarna een stempas wordt uitgereikt. Desgevraagd dient de bevoegdheid van de afgevaardigde worden aangetoond.
3. (art. 22 Statuten) De afgevaardigden kunnen hun vertegenwoordiging overdragen mits:
  - a. De vertegenwoordiging wordt overgedragen aan een of meer afgevaardigde(n) van een andere afdeling binnen de eigen kamercentrale; en
  - b. De afgevaardigde niet meer dan vijftien stemmen namens ten hoogste zes afdelingen uitbrengt; en
  - c. Overdracht van de vertegenwoordigingsbevoegdheid plaatsvindt aan de hand van een door het hoofdbestuur voor te schrijven model (zie 4.), zonder mogelijkheid van substitutie;
  - d. Overdracht van vertegenwoordigingsbevoegdheid plaatsvindt uiterlijk vóór de aanvang van de vergadering.

Overige bepalingen:

4. Voor iedere vijftig leden van één afdeling per één januari 2004 wordt een stem uitgebracht; daarbij wordt het aantal leden van elke afdeling naar boven afgerond tot vijftig of een veelvoud daarvan.
5. De aspirant-leden worden voor de bepaling van het ledental van een afdeling buiten beschouwing gelaten.
6. De afgevaardigden van een afdeling worden benoemd door de ledenvergadering van die afdeling. Als de ledenvergadering geen afgevaardigden heeft benoemd, treden de bestuursleden van een afdeling in ieder geval als zodanig op.
7. Iedere afgevaardigde stemt in de algemene vergadering zonder last, naar vrije overtuiging.

OPGAVE VAN AFGEVAARDIGDEN (AVA)
 MODEL OAAV

Ondergetekende voorzitter/secretaris* van de afdeling: _____

verklaart hierbij dat door de ledenvergadering van zijn afdeling de volgende personen zijn benoemd als afgevaardigden naar de algemene vergaderingen van de VVD:

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

evt. vervolgen op de achterzijde

* doorhalen wat niet van toepassing is

datum:

Ondertekening:

De afgevaardigden van een afdeling worden benoemd door de ledenvergadering van die afdeling. Als de ledenvergadering geen afgevaardigden heeft benoemd, treden de bestuursleden van een afdeling in ieder geval als zodanig op.

Het verdient wellicht aanbeveling om dit 1x per jaar te doen in de verplichte jaarlijkse ledenvergadering vóór 1 juni; dus telkenmale voor de periode van 1 juni tot 1 juni.

Dit laat onverlet het recht van de afdelingsvergadering om tussendoor, indien gewenst of noodzakelijk, nog nieuwe afgevaardigden te benoemen.

OVERDRACHT VAN STEMMEN

GELDIG ALLEEN VOOR AFGEVAARDIGDEN (AVA)
VOOR DE 115^e AV

VOLLEDIG INVULLEN EN ONDERTEKENEN !!

Ondergetekende (naam in blokletters)

Afgevaardigde van de afdeling:

in de kamercentrale:

draagt hierbij zijn/haar stembevoegdheid in de algemene vergadering
over
aan (naam in blokletters)

hij/zij is afgevaardigde van de afdeling:

in de kamercentrale:

Datum:

Ondertekening:

